

Prof. dr hab. inż. arch. Tomasz Kozłowski
Katedra Projektowania Architektonicznego
Wydział Architektury
Politechnika Krakowska

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr inż. arch. Bartłomieja Jana Kozuchowskiego
pt. *Modernistyczne determinanty w urbanistyce i architekturze na podstawie Gdynia –
Hawr – Tel Awiw*

opracowanej na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej pod kierunkiem promotora, prof. dr hab. inż. arch. Bolesława Stelmacha oraz promotora pomocniczego dr inż. arch. Joanny Matuszewskiej.

Recenzję opracowano na zlecenie Przewodniczącego Rady do spraw Stopni naukowych w dyscyplinie Inżynieria Lądowa, Geodezja, i Transport, Architektura i Urbanistyka Politechniki Łódzkiej prof. dr hab. inż. Dariusza Gawina, zlecenie D/26/2023/W6.

1. Opracowanie *Modernistyczne determinanty w urbanistyce i architekturze na podstawie Gdynia – Hawr – Tel Awiw* – to dość pokaźna książka. Składa się z pięciu części podzielonych na jednolicie ponumerowane rozdziały różnej objętości oraz *Streszczenie*, *Abstract*, *Bibliografię*, *Spis ilustracji* oraz *Spis tabel*.

Wstęp (s. 5-8)

Część 1. (s. 9-64). Składa się z podrozdziałów: 1.1 *STAN BADAŃ* (s. 9-15), 1.2 *GRANICE PRZESTRZENNE I CZASOWE ROZPATRYWANEGO PROBLEMU* (s. 15), 1.3 *METODA I STRUKTURA PRACY* (s. 15-17).

CZĘŚĆ 2. (s. 17-64). Składa się z podrozdziałów: 2. *IDENTYFIKACJA PROBLEMU* (s. 17), 2.1 *Zmiany polityczne i uwarunkowania historyczne na świecie* (s. 17-21), 2.1.1. *Zmiany polityczne i uwarunkowania historyczne a nastroje społeczne w Polsce* (s. 21-22), 2.1.2. *Zmiany polityczne i uwarunkowania historyczne a nastroje społeczne we Francji* (s. 23), 2.1.3. *Zmiany polityczne i uwarunkowania historyczne a nastroje społeczne w Palestynie* (s. 23-24), 2.2 *Potrzeba nowego porządku* (s. 24-25), 2.2.1 *Czynnik demograficzny* (s. 25-26), 2.2.2 *Czynnik ekonomiczny* (s. 26-27), 2.2.3 *Czynnik technologiczny* (s. 27-31), 2.2.4 *Czynnik środowiskowy* (s. 31-33), 2.2.5 *Czynnik socjologiczno-psychologiczny* (s. 33-34), 2.3 *Nowy porządek* (s. 34), 2.3.1 *Karta Ateńska* (s. 35-40), 2.3.2 *Determinanty miasta i determinanty modernistyczne* (s. 40), 2.3.2.1 *Determinanty miasta* (s. 40-41), 2.3.2.2 *Determinanty modernistyczne* (s. 41-45), 2.4 *Geneza powstania Gdyni, Hawru i Tel Awiwu – nowa nadzieja i heroizm* (s. 46-51), 2.4.1 *Gdynia – okno na świat* (s. 46-51), 2.4.2 *Hawr – miasto z popiołów*

(s. 51-56), 2.4.3 *Tel Awiw – miasto na piasku* (s. 56-63), 2.5 *Hipotezy* (s. 63-64).

CZĘŚĆ 3. ANALIZA I – Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w kontekście założeń Karty Ateńskiej (s. 64-154), 3.1 *Urbanistyka wybranych miast* (s. 65), 3.1.1 *Urbanistyka Gdyni w kontekście założeń Karty Ateńskiej* (s. 65-69), 3.1.2 *Urbanistyka Hawru w kontekście założeń Karty Ateńskiej* (s. 69-75), 3.1.3 *Urbanistyka Tel Awiwu w kontekście założeń Karty Ateńskiej* (s. 76-79), 3.1.4 *Urbanistyka w kontekście założeń Karty Ateńskiej – wnioski* (s. 79-81), 3.2 *Podział funkcjonalny wybranych miast* (s. 81), 3.2.1 *Podział funkcjonalny Gdyni* (s. 81-84), 3.2.2 *Podział funkcjonalny Hawru* (s. 84-86), 3.2.2 *Podział funkcjonalny Tel Awiwu* (s. 87-89), 3.2.4 *Podział funkcjonalny wybranych miast – wnioski* (s. 90-91), 3.3 *Układ komunikacyjny w wybranych miastach* (s. 91), 3.3.1 *Układ komunikacyjny Gdyni* (s. 91-94), 3.3.2 *Układ komunikacyjny Hawru* (s. 94-96), 3.3.3 *Układ komunikacyjny Tel Awiwu* (s. 97-101), 3.3.4 *Układ komunikacyjny w wybranych miastach – wnioski* (s. 101-102), 3.4 *Nowe warunki życia w wybranych miastach w kontekście Kart Ateńskiej* (s. 102), 3.4.1 *Nowe warunki życia w Gdyni w kontekście Kart Ateńskiej* (s. 103-104), 3.4.2 *Nowe warunki życia w Hawrze w kontekście Kart Ateńskiej* (s. 105-107), 3.4.3 *Nowe warunki życia w Tel Awiwie w kontekście Kart Ateńskiej* (s. 107-111), 3.4.4 *Nowe warunki życia w wybranych miastach – wnioski* (s. 111-112), 3.5 *Modernistyczna architektura wybranych miast* (s. 112), 3.5.1 *Modernistyczna architektura Gdyni* (s. 112-124), 3.5.2 *Modernistyczna architektura Hawru* (s. 124-139), 3.5.3 *Modernistyczna architektura Tel Awiwu* (s. 140-151), 3.5.4 *Modernistyczna architektura wybranych miast – wnioski* (s. 151-152), 3.6 *Wnioski z analizy I* (s. 153-154).

CZĘŚĆ 4. ANALIZA II – Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w aspekcie uwarunkowań środowiskowych, społeczno-politycznych i gospodarczych (s. 155-173), 4.1 *Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w aspekcie uwarunkowań środowiskowych* (s. 155), 4.1.1 *Czynniki geograficzne* (s. 155-156), 4.1.2 *Czynniki klimatyczne* (s. 156-158), 4.1.3 *Ukształtowanie terenu i krajobraz* (s. 159-161), 4.1.4 *Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w aspekcie uwarunkowań środowiskowych – wnioski* (s. 161-162), 4.2 *Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w aspekcie uwarunkowań społeczno-politycznych i gospodarczych* (s. 162), 4.2.1 *Czynniki gospodarcze* (s. 162-163), 4.2.2 *Czynniki polityczno- historyczne* (s. 163-167), 4.2.3 *Czynniki socjologiczne* (s. 167-168), 4.2.4 *Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w aspekcie uwarunkowań społeczno-politycznych i gospodarczych – wnioski* (s. 169-171), 4.3 *Wnioski z analizy II* (s. 172-173).

CZĘŚĆ 5. Podsumowanie (s. 174-175).

Streszczenie (s. 176-177), Abstract (s. 178-179), Bibliografia (s. 180-184), Spis ilustracji (185-187), Spis tabel (s. 187).

Całość zapisano zwięzłym tekstem na 187 numerowanych stronach formatu A4. Tekst uzupełniony jest stu dwunastoma numerowanymi ilustracjami. Na końcu znajduje się spis literatury. Opracowanie przypomina „prawdziwą” książkę wydaną starannie i z dbałością o kształt rzeczy, przyjemną nie tylko w czytaniu, ale i także oglądaniu.

Recenzent zapoznał się z pracą z przyjemnością, także z racji ciekawości jak z punktu

widzenia młodego autora należy podchodzić to historycznych zagadnień budowy miast.

2. Wybrane uwagi

2.1. Przedmiotem rozważań Pana Bartłomieja Kozuchowskiego są cechy wyróżniające miasta modernistyczne na przykładzie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu. Analizy obejmują wprowadzenie modernistycznych idei, postulatów i strategii w procesy rozwojowe miast oraz porównanie trzy z nich w aspekcie uwarunkowań środowiskowych, społeczno-polityczny i gospodarczych. Autorowi udało się wykazać podobieństwa i różnice oraz jak wspomniane uwarunkowania wpłynęły na wdrażanie idei modernistycznych.

Autor kształtuje główne założenia pracy jako analityczne porównanie trzech miast: Gdyni, Hawru i Tel Awiwu. Praca odnosi się do zastosowania postulatów Karty Ateńskiej oraz poszukuje odpowiedzi na pytanie, jak determinanty modernistyczne mogły być odpowiedzią na potrzeby poszukiwania nowego porządku na przełomie XIX i XX wieku. Doktorant wielopłaszczyznowo stara się pokazać uwarunkowania środowiskowe, zmiany polityczne, oraz różnice społeczne. W pracy pokazano analizę zebranych materiałów oraz badania własne autora. Przedstawiają one powiązania wątków architektonicznych, urbanistycznych, gospodarczo-społecznych oraz kulturowych w poszczególnych miastach.

Pan mgr Bartłomiej Kozuchowski przedstawiła zbiory wiadomości zebranych, przeanalizowanych i ułożonych w całość. Tylko wtedy posiadana wiedza na dany temat ma wartość i nie jest skazana na powierzchowność. Ogrom pracy włożonej w poszukiwania jest widoczny i zasługuje to na pochwałę. Praca nie jest prostym katalogiem, lecz prawdziwym dziełem naukowym. Recenzent zapoznał się z nim z przyjemnością.

2.2. Praca napisana jest czytelnym językiem, według jasnego schematu możliwego do prześledzenia w tytułach rozdziałów. Prowadzi nas od wstępu, przez historię rozwoju miast, zmiany polityczne, porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w kontekście założeń Karty Ateńskiej, porównanie miast w aspekcie uwarunkowań środowiskowych, społeczno-politycznych i gospodara aż do podsumowania i weryfikacji hipotez.

2.3. Merytoryczny początek opracowania stanowi rozdział *Wstęp*. Pojawia się tu opis problematyki pracy. Doktorant przedstawia przedmiot rozważań, studiów oraz ich cel. Poruszono w nim metody badań i strukturę pracy. Autor stara się pokazać problematykę oraz najważniejsze obszary badawcze w pracy.

Druga część to *IDENTYFIKACJA PROBLEMU*. Tu przedstawione są główne założenia pracy. Jak podkreśla Doktorant ważnym aspektem przy porównaniu Gdyni, Hawru i Tel Awiwu jest kontekst historyczny oraz zmiany polityczne. Wydarzenia po I i II wojnie światowej stały się fundamentem ich powstanie czy odbudowy. Trzy miasta wybrane do badań przez Doktoranta, łączyły wydarzenia, które miały miejsce w Europie na początku XX wieku. Zmiany, jakie przyniosła nowa sytuacja geopolityczna po wojnach, rewolucja przemysłowa, postęp technologiczny i naukowy oraz zmiany w społeczeństwie. Nastąpiło to w momencie zmian historycznych oraz pojawienia się potrzeby nowego porządku wyrażane przez ruchy artystyczne. Wybuch myśli modernizmu oraz awangardy

dążyły do zerwania z tradycją i poszukania nowych form sztuki.

Tu także poznajemy hipotezy i hipotezy uzupełniające. Mamy dwie hipotezy i cztery hipotezy uzupełniające: Hipoteza pierwsza: *Położenie miast na styku lądu z morzem pozwoliło spełnić założenia Karty Ateńskiej*. Hipoteza druga brzmi: *Modernistyczne założenia miast, pomimo różnic w położeniu, topografii, historii, czynnikach politycznych i kulturowych, stworzyły podobnie ukształtowaną przestrzeń i zagwarantowały ciągłość rozwoju urbanistycznego, a po latach przekształciły miasta w ośrodki turystyczno-kulturalne*. Oraz cztery hipotezy uzupełniające: *Wpływ oddziaływania morza na kształtowanie miasta determinuje układ urbanistyczny*. *Nadmorska cisza i przestrzeń dają ludziom poczucie wolności*; *Symbioza miasta i portu to gwarancja ciągłego rozwoju gospodarczego i społeczno-kulturalnego*; *Czynniki środowiskowe i kulturowe odkształcają pierwotne, teoretyczne założenia urbanistyczne*; *Budowa Gdyni, Hawru i Tel Awiwu od podstaw jako heroiczny czyn państwa i społeczeństwa*. *Heroizm miasta z nabrzeżem portowym może być skojarzony z heroizmem modernizmu*.

Część trzecia to *ANALIZA I – Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w kontekście założeń Karty Ateńskiej*. Tu Doktorant skupia się na porównaniu wątków urbanistycznych i architektonicznych Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w kontekście założeń Karty Ateńskiej. Badany jest wpływ determinant modernistycznych na kształtowanie miast. Autor opisuje podział funkcjonalny miast, układ komunikacyjny oraz nowe warunki życia. Ważnym elementem tego rozdziału są opisy modernistycznej architektury wybranych miast. Rozdział zakończony jest częścią *Wnioskami z analizy I*.

Część czwarta to *ANLIZA II – Porównanie Gdyni, Hawru i Tel Awiwu w aspekcie uwarunkowań środowiskowych, społeczno-politycznych i gospodarczych*. To kolejna próba porównania, tym razem z innego punktu widzenia. Doktorant wybiera te z czynników środowiskowych, społeczno-politycznych i gospodarczych, które miały istotny wpływ na kształtowanie wybranych miast. Analizuje zależności wynikające z różnego położenia geograficznego, innej kultury i kondycji gospodarczej.

Koniec stanowi 5. część, krótkie *Podsumowanie*. Tu Doktorant podsumowuje przedstawione przez siebie hipotezy oraz hipotezy uzupełniające.

Zakończenie pracy stanowią streszczenia po polsku i angielsku, *Bibliografia*, *Źródła internetowe*, *Spis ilustracji*, oraz *Spis tabel*.

Dysertacja w opinii recenzenta jest na tyle interesująca i nowatorska, że może wniesić nowe spojrzenie na temat przestrzeni architektonicznej i budowy miast i może przenieść próbę porównania doświadczeń w Polsce, Francji i Izraelu.

3. Oceny

3.1. Założenia pracy

Problematykę pracy należy ocenić jako stosowną do rozprawy doktorskiej. Opracowanie jest w miarę obszerne, Autor chciała zawrzeć w nim chyba całą swoją wiedzę, łączącą architekturę i urbanistykę. Książkę staje się ważna w momencie, w którym jak co jakiś czas narasta dyskusja, o potrzebie zmiany sposobu myślenia o przestrzeni zbudowanej. Praca pokazuje różne, ale powiązane historycznie sposoby patrzenia na

krajobraz miasta portowego. Założenia pracy skonstruowano prawidłowo. Pole badawcze zakreślone wokół ważnego dla Doktoranta obszaru zainteresowania, jakim są determinanty modernistyczne, które według Autora *łączą trzy różne akweny morskie, w podobny sposób ukształtowały rozwiązania urbanistyczne*, jednak jak się wydaje, *miały swoje lokalne odkształcenia*. Założenia problemów naukowych pokazują bez kluczenia rozumowanie Bartłomieja Kożuchowskiego. Pod względem metodycznym opracowanie należy przyjąć bez wątpliwości. Biorąc pod uwagę specyfikę prac naukowych z dziedziny architektury, która nie wykształciła oczywistego warsztatu metodologicznego, umożliwiającego ścisłą weryfikację twierdzeń – należy stwierdzić dużą wartość naukową pracy doktorskiej. Autor podkreśla, że *praca oparta jest na analizie zebranych materiałów oraz obserwacjach i badaniach własnych, ma charakter monograficzny. Skupia się na wątkach architektonicznych, urbanistycznych i powiązanych z nimi gospodarczo-społecznych, kulturowych i środowiskowych, które na nie wpływają*. Metoda proponowana przez Doktoranta zakłada wykonanie dwóch głównych analiz trzech miast z różnych punktów widzenia i perspektyw.

Tezy (hipotezy) w liczbie dwóch, można uznać za nadające się do udowodnienia a w części 5. *Podsumowanie* uznać za udowodnione. Większość z opisanych przez Doktoranta determinant i sposobów ich użycia potwierdzać mogą nawiązanie do założeń CIAMu. Jak podkreśla to Autor: *nowa organizacja życia mogła zostać osiągnięta przez postulaty Karty Ateńskiej, a ich zastosowanie w postaci determinant modernistycznych w urbanistyce i architekturze umożliwiła ich realizację*. Opiswane w pracy miasta, łączyła podobna historia, potrzeba po zniszczeniach wojennych czy wojnie. Doktorant dokonał swoich badań na podstawie *dostępnej literatury, filmów, badań in situ, wystaw, poszukiwaniach w archiwach miejskich i własnych doświadczeń*.

Ważnym elementem pracy jest część – *Modernistyczna architektura wybranych miast*, pokazująca wybrane przykłady budynków. Mamy tu opisane i przeanalizowane obiekty powstałe pod wpływem postulatów Karty Ateńskiej. Kształt budynków z różnych stron świata, dążenie architektów do minimalizacji kosztów, standaryzacja i racjonalizacja rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i technologicznych może być dostrzeżona w innych częściach świata. Formy architektury są różne zależności od miasta. Jednak poszczególne projekty miały na celu podniesienie warunków zamieszkania dla dużej liczby nowych mieszkańców. Powstałe inwestycje i zmiana dotychczasowego charakteru projektów przyczyniły się do transformacji miasta. Budynki ze względu na różnice klimatu nie są identyczne, jednak niosą intelektualną myśl modernistów. Z pewnością można sobie wyobrazić którąś z budowli z Tel Awiwu czy Hawru zbudowany w Gdyni lub na odwrót.

Należy podkreślić, że znowu (jak co jakiś czas) przyszło nam żyć w okresie dewastacji miast przez architektów, deweloperów i polityków. Recenzent specjalnie zaczął swoje utyskiwania od architektów, bo oni są w tym procesie najważniejsi i najgorsi. Tak kiedyś ważne funkcje miasta, jak: mieszkanie, praca, wypoczynek, ruch. Zostały współcześnie zamienione na mieszkanie i zakupy. Postulaty zaproponowane przez CIAM bywały historycznie krytykowane, jednak strategie urbanistyczne głoszone na Kongresie na zawsze zmieniły sposób, w jaki myślimy o miastach. Może kiedyś uda się znowu powrócić do szlachetnych ideałów architektury modernistycznej. I nie przekonają nas do tego zniszczenia wojenne a zwykła uczciwość. Na razie użytkownicy są zachwyceni ze swoich

microkawalerek, ale znowu jest to spowodowane jak w XIX wieku cenami i znowu mamy powstające nowe smutne oficyny. Kolejny raz po 1933 roku możemy zauważyć, że *mieszkania są obiektami spekulacji, są niesprawiedliwie rozdzielone między społeczeństwo i mają zły dostęp do przestrzeni otwartej*. Należy więc cieszyć się, że młody naukowiec podejmuje współcześnie tematy kształtu miasta, a praca powinna stać się literaturą obowiązkową dla studentów architektury.

3.2. Ustosunkowanie się do piśmiennictwa naukowego

Wiedzę naukową autora ilustrują przypisy i liczne cytaty (w sumie 205, słownie dwieście pięć). Doktorant porusza się w tej materii swobodnie. Informacje tam zawarte pozwalają na dokładne prześledzenie Jego myśli od strony znajomości literatury naukowej. Potwierdza to Bibliografia, zawierająca osiemdziesiąt sześć pozycji oraz Źródła internetowe, zawierające trzydzieści sześć pozycji. Wiedzę tę należy ocenić bardzo wysoko.

3.3. Opracowanie materiału naukowego i konstrukcji wyводу

Potwierdza to sposób opracowania materiału naukowego zawartego w literaturze i dobranych przykładach, przeprowadzone ze znanstwem i pozwalające na jasną konstrukcję wyводу. W wyznaczonej przez siebie przestrzeni Doktorant porusza się sprawnie. Widać obeznanie z prezentowanymi zagadnieniami poznanymi nie tylko w czasie badań, ale będących rezultatami przeprowadzonych własnych prac planistycznych, analiz architektonicznych, dokumentacji fotograficznej i porównania pierwotnych projektów urbanistycznych ze stanem istniejącym. Należy podkreślić, że współcześnie tematy związane z urbanistyką stają się atrakcyjne wraz z rosnącą emancypacją i rosnącym zainteresowaniem odbiorców przestrzenią miąjską.

3.4. Ocena logiczna i językowa

Przeprowadzenie wyводу w zakresie przyjętych, autorskich ram nie nasuwa wątpliwości. Należy też podkreślić, że prace naukowe w zakresie architektury oparte są w znacznej mierze na odbiorze subiektywnym, czego przeważnie nie da się uniknąć. W rozdziale 1.3 *METODA I STRUKTURA PRACY* Doktorant przedstawia nam przyjęte przez siebie sposoby analizy. Praca napisana jest językiem rzeczowym, a tekst stara się być obiektywną relacją usuwającą osobę autora w cień faktów i rzeczy. Autor umiejętnie przeplata opisy miast i zdobytej podczas badań wiedzy.

3.5. Ocena materiału ilustracyjnego

Materiał ilustracyjny jest ważnym dopełnieniem pracy. Ilustracje dobrano stosownie do koncepcji merytorycznej i graficznej opracowania a całość pracy (tekst i ilustracje) stają się czasem równie ważne.

3.6. Oryginalność pracy i ocena wniosków.

Praca jest oryginalna; w opracowaniu tak postawionego, tak usystematyzowanego szerokiego zagadnienia – trudno znaleźć poprzedników. W konstrukcji podsumowania (5. *Podsumowanie*) widać celowość zamysłu i rezultat dociekań. Autor stara się

tu podsumować swoje dwie hipotezy i cztery hipotezy uzupełniające.

3.7. Ocena rozmiarów wysiłku naukowego

Przedstawiona praca jest wartościową pozycją świadczącą o obszerności dokonanych studiów (mamy tu 187 stron), wnikliwych przemyśleniach i dużym rozmiarze wysiłku naukowego Doktoranta.

3.8. Ocena wartości społecznej pracy

Temat opracowania – *Modernistyczne determinanty w urbanistyce i architekturze na podstawie Gdynia – Hawr – Tel Awiw*, to opracowanie mogące stać się bliskim architektom w ich dążeniu do lepszego tworzenia przestrzeni miejskich. Teoria i historia urbanistyki została przedstawiona w pracy i powiązana z historią trzech odległych geograficznie miast. Rozprawa doktorska jest wyrazem zainteresowania Autora zastosowaniem postulatów Karty Ateńskiej i determinantami modernistycznymi, które mogły stać się odpowiedzią na potrzeby nowej architektury na przełomie XIX i XX wieku. Poszukiwanie drogi do nowego miasta zostało przeprowadzone w kontekście uwarunkowań środowiskowych, zmian politycznych, różnic społecznych oraz czynników ośrodków marynistycznych w miastach różnych sfer kulturowych. Praca doktorska jest doświadczeniem intelektualnym opartym na potwierdzeniu zdobytej wiedzy i próbie jasnego jej zapisaniu. Pan Bartłomiej Jana Kożuchowski potwierdziła swoją wiedzę i pokazała to w interesującej książce. Wartość rozprawy należy ocenić bardzo pozytywnie.

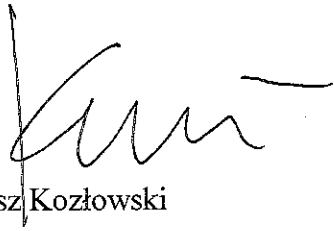
3.9. Uwagi recenzenta

Recenzent nie wnosi uwag do pracy.

4. Wniosek końcowy

Rozprawa doktorska **mgr inż. arch. Bartłomieja Jana Kożuchowskiego** *pt. Modernistyczne determinanty w urbanistyce i architekturze na podstawie Gdynia – Hawr – Tel Awiw*, opracowana na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, pod kierunkiem promotora prof. dr hab. inż. arch. Bolesława Stelmacha oraz promotora pomocniczego dr inż. arch. Joanny Matuszewskiej, spełnia wymagania stawiane w ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Recenzent ocenia pracę jednoznacznie pozytywnie i stawia wniosek o przeprowadzenie dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Również piszący te słowa ze względu na temat pracy i możliwość połączenia go ze współczesnym projektowaniem miast oraz ze względu na niestandardowe podejście do próby połączenia urbanistyki różnych części świata, wnosi o wyróżnienia rozprawy doktorskiej architekta Bartłomieja Kożuchowskiego.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tomasz Kozłowski', with a vertical line through the first letter 'T'.

Tomasz Kozłowski

25.09.2023